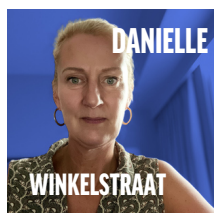

INSPIRATIE VAN COLLEGA'S

Je leest hier ervaringen van bestuurders die in hun cao het jeugdloon vanaf 18 jaar hebben afgeschaft. Hoe hebben zij dit gefixt en waar liepen ze tegenaan? Laat je inspireren door collega's!

INHOUD

- Hoe heb je het jeugdloon afgeschaft in de cao?
- Wat doe je als het niet bij de achterban leeft?
- Hoe behoud je de afschaffing van het jeugdloon aan de onderhandelingstafel?
- De afschaffing heeft grote gevolgen voor het bedrijf, wat doe je?
- Wat als er weinig jonge mensen onder je cao vallen?

HOE HEB JE HET JEUGDLOON AFGESCHAFT IN DE CAO?

Albert Kuiper, bestuurder Metaal: ‘Er is een flink te kort aan technisch personeel. Als je dan als werkgever geen baan met loonzekerheid geeft, ga je achterlopen. Het is daarom nu het moment om afspraken te maken over gelijk werk, gelijk loon.

“Het is daarom nu het moment om afspraken te maken over gelijk werk, gelijk loon.” - Albert

Yolanda Reus, bestuurder Procesindustrie: ‘De jeugdlonen hebben we eruit gekregen door een inleerloon te hanteren. Het is zeker niet onredelijk om te zeggen dat een inleerperiode hoort bij het werkgeversrisico.

‘Dit kost echter tijd. Stap 1 is gezet. Stap 2 is het inleerloon koppelen aan het gewicht van de functie. Stap 3 is dat we van het inleerloon af willen.’

Bestuurders Winkelstraat
Danielle Wiek & Sietske Smit:
‘In onze eerste onderhandelingen twee jaar geleden liepen we tegen dat beloningsbeleid aan. We hebben toen tijdens die onderhandelingen niet zoveel kunnen doen maar we hebben wel een afspraak gemaakt: we gaan met elkaar het beloningsbeleid onderzoeken en een nieuw plan maken. Dat is achteraf een gouden greep geweest.

Marcelle Buitendam, bestuurder Publiek Belang vervolgt: 'Ik laat aan de voorkant nog niet weten dat het een van m'n grote speerpunten is en dan 'tik' ik 'm als laatste erin.' En waarom doe ik dat? We kunnen eigenlijk de jongeren nog onvoldoende mobiliseren als ze nog niet zijn binnengekomen met het jeugdloon. Dus op het moment dat je dan je uitvraag hebt, dan heb je altijd je uitvraag onder je gestelde kader zonder al te veel jonge mensen. Als je tegen hen zegt dat het jeugdloon één van de speerpunten is, dan denken ze (gechargeerd) allemaal dat dit hen iets kost. En soms is het ook wisselgeld en soms ook loonruimte. Dus als je het als laatste doet, kan zo'n werkgever vaak niet meer terug.

Daarbij moet ik wel opmerken dat in branches waar veel jonge mensen werken dit niet 1,2,3, zou werken en een andere aanpak nodig is.

Marcelle vult aan: 'Als we dan vervolgens de schalen doorlopen die niet worden gebruikt komt een werkgever vaak met een opmerking als 'Ja, maar misschien is het voor de jongeren?'. Dan is mijn antwoord: 'Oh, gebruiken jullie leeftijdsstraf? Hebben zij dan een half diploma? Of een streepje achter hun naam?' Ik maak er zo'n belachelijk grapje van dat werkgevers het ook gek vinden en het eigenlijk wel met mij eens zijn.'

'Oh, gebruiken jullie leeftijdsstraf?' - Marcelle

WAT DOE JE ALS HET NIET BIJ DE ACHTERBAN LEEFT?

Albert vervolgt: ‘Dan moet je het bij je achterban laten leven. Tal van mensen hebben kinderen. Die moeten hun studieschulden terugbetalen, ze willen graag een fatsoenlijk huis kopen of huren. Daar worden ouders ook mee geconfronteerd, dus het is niet zo dat je aan dit maatschappelijk thema voorbijgaat. Op dit moment gaat alles (logischerwijs) over loon met een ‘korte klap cao’. k denk niet dat je in één cao-ronde dat besef al hebt.’

Yolanda vertelt: ‘Onze kaderleden zeggen vaak: als die jongeren het zo belangrijk vinden, waar zijn ze dan? Daar hebben ze wel een punt.

Maar de vakbond is een solidaire club en dat je dus verder moet kijken dan je eigen belang groot is. Daarnaast moet je je realiseren dat de jongeren van nu straks je collega’s worden.’

Marcelle: ‘We gaan tegenwoordig steeds verder met de co-creatie zodat je met elkaar eerst de taart zo groot mogelijk gaat maken. Dus je kijk samen met je kaderleden, de or, de werkgever of een HR-commissie uit welke hoeken en gaten we geld kunnen halen. Daarbij blijft wat mij betreft niets ongemoeid. Ook organiseer ik weekend-webinars. Jongeren gaan niet naar een zaaltje, zo kunnen ze op het laatste moment even inloggen’

Danielle: ‘Vaak zoeken we wel echt de jeugdigen om dat onderwerp aan te jagen. Maar als je in zo’n sector geen vakbondsmacht hebt dan kun je het wel vergeten.’

Sietske vult aan: ‘We proberen het gesprek gaande te houden ‘kijk nou eens in de spiegel, het is iets dat jullie zelf in stand houden en heeft niets te maken met de populatie.’ Blijf dus het gesprek voeren. Kaderleden kun je dit goed uitleggen en werkgevers in deze branche moeten mensen aan zich binden. Dus begin eens met het afschaffen van die jeugdlonen.’

***‘Blijf dus het gesprek
voeren’ - Sietske***

FNVYOUNG
&UNITED

HOE BEHOUD JE DE AFSCHAFFING VAN HET JEUGDLOON AAN DE ONDERHANDELINGSTAFEL?

Sietske: ‘Focus je in de onderhandelingen op wat het de organisatie mogelijk oplevert. Ikea wilde haar aantrekkelijkheid vergroten, vanwege de grote hoeveelheid openstaande vacatures. Het jeugdloon afschaffen kan zo zorgen om jonge werknemers aan te trekken en aan zich te binden.’

“Die waarden moeten onafhankelijk zijn van ras, geslacht of leeftijd.” - Albert

Albert vertelt: ‘Onze waarde als vakbond bestaat uit gelijk werk voor gelijk loon, dat is al sinds jaar en dag zo en die waarden moeten onafhankelijk zijn van ras, geslacht of leeftijd. In het verleden zijn die uitzonderingen gemaakt omdat je heel veel werk-leertrajecten had waarbij een junior naast een senior werd geplaatst en op zo’n manier het vak kon leren. Maar het is nu niet meer zo dat een senior naast je staat en wat zwaarder werk uit handen neemt, het is zelfs andersom. Het jeugdloon past dus niet meer bij deze tijd.’

DE AFSCHAFFING HEEFT GROTE GEVOLGEN VOOR HET BEDRIJF, WAT DOE JE?

Albert: ‘De belangrijke vraag is: wil je deze mensen vasthouden? Jongwerkkenden blijven niet zitten als ze jeugdlonen ontvangen. Ze gaan heel snel rondkijken. Onderbetalen is echt kortetermijndenken terwijl zo’n organisatie, als deze slim handelt, een langdurig voordeel wil behalen. En dat moet je ze laten inzien.

‘Je kan bijvoorbeeld focussen op een versneld opleidingspad, zodat werknemers in zo’n sector snel een volwassen loon krijgen. Als tussenfase naar volledige afschaffing’, vertelt Marcelle.

Yolanda: ‘Je kunt het jeugdloon in een keer afschaffen en daarmee kapitalen verstoken. Maar je kunt het ook in ieder geval eens worden over het principe dat je werknemers gelijk betaald voor hetzelfde werk. Dan heb je de oorlog misschien nog niet gewonnen, maar de eerste slag wel.’

Danielle en Sietske vertellen: ‘We vinden altijd dat we onze onderhandelingen in moeten gaan vanuit vakbondsmacht, maar zo werkt dat in de praktijk helaas niet altijd. Alleen als je écht die macht hebt, kun je afspraken afdwingen. Blijf het benoemen in overleggen met werkgevers om de geest een beetje te verbreden voor dit soort punten.

WAT ALS ER WEINIG JONGE MENSEN ONDER JE CAO VALLEN?

Danielle: ‘De huidige populatie wordt ouder en zal op een bepaald moment vervangen worden door jongeren. Afschaffing van het jeugdloon zou dus juist een speerpunt moeten zijn, want je maakt een cao er veel aantrekkelijker door.’

‘Als het op dit moment niet veel kosten oplevert voor de werkgever, dan is nu juist het goede moment om het wel in te voeren. Want dan weet de werkgever naar de toekomst toe wat nieuwe werknemers gaan kosten. Het is ook voorspelbaarheid inbouwen’, vult Sietske aan.

Yolanda: ‘Dan zijn er twee routes: niet zoveel jonge werknemers: dus afschaffen levert niet zoveel op. Je kunt ook zeggen ik heb niet zoveel jonge werknemers dus afschaffen kost niet zoveel. Laten we ‘m dus meenemen voor toekomstige werknemers en je hebt weer een succes behaalt. Nog belangrijker: het geeft extra druk voor de sectoren waar dit wel een issue is. Ik ben nogal voorstander van die laatste route. Als het makkelijk kan, ben je suf als je het niet doet.’

‘Als het makkelijk kan, ben je suf als je het niet doet!’ - Yolanda

Marcelle sluit af met: 'Aan de onderhandelingstafel moet je wel altijd uitkijken dat ze niet het leerlingensalaris naar binnen fietsen. Want dat is vaak verkapt jeugdloon. Vakvolwassenloon perfect, leerlingsalaris snappen we helemaal als je nog in opleiding bent, en voor een korte aanloopschaal kunnen we ook weleens begrip opbrengen. Maar let op dat je niet het jeugdloon gaat hernoemen naar een leerlingsalaris.'